

[Ole Bjørn Kraft.]

politiske mål, den vil stræbe efter at få virkeliggjort.

Den parlamentariske situation i Danmark i dag er bestemt af, at regeringen er en mindretalsregering. Vi har haft en liberal mindretalsregering, vi har nu en socialistisk, men i hele perioden har folketingets flertal klart vist en ikke-socialistisk farve. Den politik, der skal føres, og som vi kan give tilslutning, må derfor være bestemt heraf. Det er iøvrigt vor opfattelse, at selve mindretalsregeringssystemet ikke er godt. Særlig i de tider, som vi nu gennemlever, træder dets svagheder tydeligt frem. Men desværre ser det — også efter de taler, som allerede er holdt i dag — ud til, at det vil blive vanskeligt i det mindste foreløbig at nå frem til en fastere regeringsdannelse. Det er derfor, og det synes jeg må være hovedpunktet i vore synspunkter, rigsdagens pligt efter sin bedste evne at arbejde med det system, som vi nu engang har, ikke at understrege dets svagheder igennem sine politiske handlinger, men tværtimod søge at bøde på dem ved at kalde de bedste kræfter i demokratiet frem, respekten for andres mening, tolerance, vilje til samarbejde. Her er det så ubetinget regeringens pligt at gå i spidsen, ikke at misbruge sin stilling, men tværtimod at bøje sig under situationens vilkår, respektere vælgerens dom og folketingsflertallets principielle indstilling. I begyndelsen af forrige samling var det, som om regeringen var noget vaklende i sin holdning overfor denne sag, men i sidste halvdel af samlingen viste den en stigende forståelse for sin stillings pligter.

Mit partis standpunkt til regeringen er, at hvis den vil fortsætte hermed, hvis regeringen vil lægge vægt på arbejdet og på at nå positive resultater, at formidle modsætningerne imellem de politiske partier og søge en positiv politik gennemført, vil det ikke komme til at skorte på samarbejdsvilje fra mit partis side. Men vor stilling vil fra sag til sag netop være bestemt af dette vort synspunkt, vi føler os ikke forpligtet overfor regeringen, iøvrigt heller ikke overfor noget andet parti, men vi er forpligtede overfor vor saglige overbevisning om, hvordan lovene bedst bør formes. Vi er forpligtede til kun at støtte det, der efter vor opfattelse bedst tjener statens og folkets tarv.

En mindretalsregering er nødsaget til at arbejde på en anden måde på mange områder end en flertalsregering. Det er nemlig efter min mening en mindretalsregerings naturlige pligt ved alle vigtige afgørelser at have sikret sig, at dens beslutninger er

i overensstemmelse med et flertal i folketinget. Det er i denne forbindelse ikke nok for regeringen, når det drejer sig om administrative beslutninger om udøvelsen af de rettigheeder, som en regering efter loven har, at henvide til, at den jo har sit ansvar, den handler som den vil, og så kan man jo styre den, hvis man er utilfreds med dens handlinger. Thi der er nemlig spørgsmål af en sådan karakter, at det er umuligt for oppositionen at anvende dem som grundlag for en regeringskrise af hensyn til disse spørgsmåls indvirkning på landets hele stilling. Derfor er det under en mindretalsregering, hvis selve grundlaget for vort arbejde ikke skal blive røkket, mere nødvendigt at holde en nøje kontakt med oppositionspartierne, end hvis regeringen byggede på et fast flertal i tinget.

Jeg vil gerne anerkende, at regeringen ofte viser forståelse herfor, men det er end ikke tilstrækkeligt pludselig at stille oppositionens ledere overfor at skulle træffe beslutninger i spørgsmål, som regeringen alene har haft mulighed for at følge, idet oppositionens ledere derfor vil være aldeles afhængige af den fremstilling, som i en given situation bliver stillet til rådighed, hvor ærlig og vor velment den end er. Det gælder naturligvis først og fremmest udenrigspolitiske spørgsmål, hvor vi nu har flere erfaringer i vor historie for, at oppositionens ledere med meget kort varsel måtte tage ansvar for beslutninger, som de i virkeligheden kun var utilfredsstillende orienteret om. Vi lever jo i en verden, hvor vi kan vente, at statsministeren en aften ringer til os og beder os om at komme ind til sig i løbet af et kvarters tid, for at vi kan være med til at træffe beslutninger og må være med til at tage ansvar for beslutninger, som kan få en overordentlig langtrækkende virkning. Det er derfor, jeg så indtrængende som jeg kan, henstiller til regeringen at have en virkelig forståelse herfor.

Det gælder nu ikke alene udenrigspolitiske spørgsmål, det samme kan også have gyldighed på andre områder, handelsaftalemæssigt, økonomisk, forbindelse med andre stater og andet. Det var ud fra disse synspunkter, jeg ved forrige rigsdagssamlings slutning fremsatte forslag om udbygning af arbejdet i det udenrigspolitiske nævn, således at dette nævn virkelig blev i stand til at følge begivenhederne, blev holdt underrettet gennem de kanaler, som udenrigsministeriet i første række er i besiddelse af, om udviklingen i de spørgsmål, nævnet skal beskæftige sig med, og således at der blev givet adgang for nævnets medlemmer til